

Parlamentskomité vil barbere kommisjonens forslag

ECON-komiteen i Europaparlamentet går inn for å skrinlegge mesteparten av de forslagene fra EU-kommisjonen som har vært mest omstridt i revisorbransjen. Blant de viktigste endringene i forhold til EU-kommisjonens forslag om revisjon av foretak av allmenn interesse er:

- Firmarotasjon hvert sjette år erstattes med plikt til å vurdere videreføring av revisjonsoppdraget minst hvert syvende år.
- Det settes ikke noen begrensning på 10 % av revisjonshonoraret for adgangen til å yte attestasjonstjenester mv. (audit related services).
- Et absolutt forbud mot å yte rådgivningstjenester mv. til revisjonsklienter, erstattes av forbud og begrensninger i tråd med IESBA Code of Ethics (non-audit services).
- Rådgivningstjenester mv. til FAI-klienter (foretak av allmenn interesse) må godkjennes av revisjonskomiteen.

Legal Affairs Committee (JURI) har hovedansvaret for saken i Europaparlamentet. Uttalelsen fra ECON angir likevel en tydelig retning bort fra flere av de mest omstridte forslagene fra EU-kommisjonen, og øker sannsynligheten for at nye EU-regler om revisjon kan bli endelig fastsatt i løpet av 2013.

Revisors taushetsplikt etter kommuneloven

Kommunaldepartementet har foreslått å begrense revisors taushetsplikt etter kommuneloven til kun å gjelde personlige forhold og forretningshemmeligheter i tråd med taushetsplikten til offentlig ansatte etter forvaltningsloven. Det innebærer at revisor ikke skal ha taushetsplikt om forhold som gjelder kommunens egen virksomhet. Departementet har i sin vurdering ikke berørt risikoen for at begrenset taushetsplikt kan svekke tillitsforholdet slik at revisor får dårligere tilgang på informasjon. Det vil svekke muligheten for å avdekke misligheter og feil. Revisorforeningen er skeptisk til å begrense revisors taushetsplikt etter kommuneloven uten en grundigere vurdering.

Revisorforeningen støtter et forslag om utsatt offentlighet for uferdige revisjons- og tilsynsrapporter. Forslaget angir at for dokument som er utarbeidet av eller til revisor i saker som han eller hun skal rapportere til kontrollutvalget etter kommuneloven § 78 nr. 5, gjelder innsyn først når kontrollutvalget har mottatt endelig versjon av dokumentet.

Agder-kommuner vil konkurransenutsette revisjonen

Rådmannsutvalget i Lister, et interkommunalt samarbeid mellom seks kommuner vest i Vest-Agder, anbefaler konkurransenutsetting av kommunerevisjonstjenestene. Ordførerne har sluttet seg til rådmennenes innstilling. Kommunene Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal eier til sammen nær 60 prosent av Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS. Det er uvisst hvordan de øvrige eierne, kommunene Audnedal, Lindesnes, Mandal, Marnardal og Åseral, forholder seg til forslaget.

Ett av hovedargumentene til Lister er at konkurransenutsetting vil kunne gi lavere pris. Konkurransenutsetting vil bringe frem riktig markedspris for tjenesten, og ved en konkurransenutsetting kan man fokusere på både fornuftig pris og tilbyrernes kompetanse. Pr. i dag har over tretti norske kommuner, samt Hordaland fylkeskommune, valgt å sette revisjonen ut til private revisjonsselskaper.

Tematilsyn inntektsrevisjon og virksomhetsforståelse

Finanstilsynet har publisert sin rapport fra tematilsynet med revisorer for 2012. Tematilsynet var rettet mot revisjon av inntekter og revisors virksomhetsforståelse. Finanstilsynet trekker frem som den største svakheten at revisor ikke hadde sett revisjonshandlingene i de ulike fasene av revisjonsprosessen i sammenheng. Finanstilsynet påpeker at mangler ved revisors virksomhetsforståelse har resultert i mangelfull risikovurdering og dermed svikende grunnlag for fastsettelse av etterfølgende revisjonshandlinger. Dette medførte i flere tilfeller at revisor ikke innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis.

Resultatene fra tematilsynet understreker behovet for økt bevissthet knyttet til revisjon av inntekter.

Momskompensasjon for frivillige organisasjoner

Kulturdepartementet har sendt på høring forslag til endring i forskrift om momskompensasjon for frivillige organisasjoner. Målet med endringene er å bidra til ytterligere forenkling for organisasjonene, gjøre ordningen mer tilgjengelig for små organisasjoner og bidra til bedre forståelse av regelverket.

Det er foreslått følgende endringer i forskriften:

- Minstegrensen for å søke kompensasjon reduseres (kr 200 000 i forenklet modell og kr 14 000 i dokumentert modell).
- Krav til oppbevaringstid for dokumentasjon reduseres.
- Grensen for når det kreves revisorbekreftelse økes (kr 5 mill. i forenklet modell og kr 3 mill. i dokumentert modell).
- Bindingstid for valg av modell (forenklet modell eller dokumentert modell) utsettes fra 2012 til 2014.
- Formålsparagrafen utvides for å tydeliggjøre at ordningens formål er å sikre at ordningen blir forbeholdt frivillige organisasjoner.

Reviderte retningslinjer for ileggelse av tilleggsavgift

Skattedirektoratet ga i februar ut reviderte retningslinjer for ileggelse av tilleggsavgift. Det skal ikke lenger ilegges tilleggsavgift dersom beregnet tilleggsavgift utgjør mindre enn kr 1000 for det aktuelle forholdet. Videre er det presisert at det ikke skal benyttes ulike tilleggsavgiftsatser for ett og samme forhold, selv om beviskravet kan være forskjellig. Er det for samme forhold begått feil i avgiftspliktiges favør og disfavør, skal tilleggsavgiften beregnes av netto fastsatt avgift. Det er ikke lenger et vilkår at feilene er begått i samme termin.

Altinn – møte med Næringsdepartementet

Revisorforeningen, NARF, NHO og Virke var i slutten av februar i Nærings- og handelsdepartementet (NHD) for å drøfte Altinn og de profesjonelle brukernes sterke misnøye med fravær av reell brukerinvolvering.

Brukergrensesnittet og et meningsløst omfang på utskrifter og høy kompleksitet ved levering av selvangivelser utenom sluttbrukersystem, ble tatt opp. Både Revisorforeningen og NARF reagerer sterkt på at disse forholdene, som det tidligere er advart mot, ikke ble tatt hensyn til før lanseringen av Altinn II.

Utdelinger fra stiftelser

Basert på undersøkelse av utdelinger fra norske stiftelser har Stiftelsestilsynet gitt anbefalinger om de pliktene styret og revisor har i stiftelser med pengeutdelinger som formål.

I rapporten «Kartlegging av pengeutdelinger i norske stiftelser», anbefaler Stiftelsestilsynet at:

- Styret hvert år vurderer om det skal foretas utdelinger. Vurderingen må foretas i styremøte og nedtegnes i styreprotokollen. Vurderingene som ligger bak beslutningen, skal fremgå av styreprotokollen.
- Utdelinger bør fremgå av egen linje og/eller note i årsregnskapet.
- Utdelinger/manglende utdeling bør fremgå av stiftelsens årsberetning.
- Styret plikter å sørge for omdanning av stiftelsen dersom endrede forhold har gjort det umulig eller svært vanskelig å dele ut etter formålet.
- Styret plikter å sørge for at data om stiftelsen i Enhetsregisteret er oppdatert.

Stiftelsestilsynet tolker stiftelsesloven § 44 slik at revisor skal uttale seg om manglende utdeling er i samsvar med stiftelsens vedtekter, og revisor må derfor kjenne styrets begrunnelse for beslutningen.

Dette håndteres i henhold til Revisorforeningens veiledning «Revisors uttalelse om forvaltning og utdeling i revisjonsberetningen for stiftelser».

Finansdepartementet vil endre ordningen for mva-representanter

Finansdepartementet foreslår at mva-representanter ikke lenger skal ha medansvar for innbetaling av merverdiavgift til staten. Forslaget gjelder dersom den næringsdrivende er hjemmehørende i en stat som Norge har inngått avtale med om informasjonsutveksling og bistand til innkreving av merverdiavgift. Videre foreslår departementet å oppheve kravet om at salgsdokument (faktura) skal sendes gjennom representanten.

Departementet har igangsatt en større gjennomgang av hele representantordningen. Dette er vurderinger som krever lengre tid, men departementet lover at arbeidet vil bli prioritert.

Finanstilsynets årsmelding 2012 – tilsyn med revisorer

Det ble gitt til sammen 372 nye revisorgodkjenninger i 2012. Samtidig ble det foretatt 36 tilbakekallinger av godkjenning som revisor, hvorav 33 som følge av manglende svar på dokumentbasert tilsyn.

Ved årsskiftet var det totalt 6704 personer med revisorgodkjenning, hvorav 1840 med oppdragsansvar. I tillegg var det 600 godkjente revisjonsselskaper. Totalt 372 personer og 20 revisjonsselskaper fikk godkjenning i fjor.

Fri frakt

Frankeringspatroner 50–70 % billigere

Vi leverer kompatible patroner til alle typer frankeringsmaskiner.

Patronene er produsert i USA og leveres med 100 % fornøydgaranti.

For mer informasjon: www.postpatron.no

post@postpatron.no • Tlf. 47 96 56 25 • Faks 70 30 01 86

Fleksilån med kreditt-ramme (rammelån)

Det har blitt mer og mer vanlig at lån fra eget aksjeselskap ytes som såkalte fleksilån eller rammelån. I den forbindelse har Skat-redirektoratet avgitt en prinsipputtalelse om hvilke forhold som særlig skal vektlegges ved vurderingen av om slike lån skal anses som reelle lån eller om de skal omklassifiseres til utbytte eller lønn. Det fremgår av uttalelsen at skattemyndighetene vil legge særlig vekt på om det er tiltfredsstillende sikkerhet for lånet. Rammen for fleksilånet kan i utgangspunktet ikke overstige 60–80 % av den sikkerheten som er avtalt og tinglyst.

Behov for oppdatering om pensjon?

Det skjer mye på pensjonsområdet, både når det gjelder folketrygden og nye regler for tjenestepensjoner. Revisorforeningens samarbeidspartner Storebrand gjennomfører nå en seminarserie om pensjon hvor du kan få oppdatert deg på endringer og nyheter av betydning for din bedrift, dine ansatte og dine kunder. Det tilbys både kurs rettet mot de som har ansvar for pensjonsordningen i bedriften og separate kurs for ansatte som ønsker informasjon om pensjon.

Mer informasjon finner du på: revisorforeningen.no/d9620082

Offentlige regnskaper i EU

EU-kommisjonen har tatt et viktig skritt videre i retning av samordnede regnskapsregler på statlig og regionalt nivå. EU-kommisjonen vedtok 6. mars 2013 et dokument om veien videre for å innføre harmoniserte, periodiserte regnskap i offentlig sektor for medlemsstatene. Rapporten sendes nå til behandling i Parlamentet og Rådet. Rapporten er utarbeidet av EUROSTAT som er en del av Kommisjonen.

Kommisjonen konkluderer med at de internasjonale standardene for offentlig sektor, IPSAS, kan være et grunnlag for europeiske standarder, men at det må gjøres en del endringer i forhold til disse standardene. Rapporten beskriver hvordan de europeiske standardene, EPSAS – European Public Sector Accounting Standards, skal utvikles, hva som skal vektlegges ved utviklingen og hvordan arbeidet skal gjennomføres og implementeres.

Ifølge EU-kommisjonen er periodiserte regnskaper den eneste generelt aksepterte løsningen som gir et fullstendig og pålitelig bilde av finansiell stilling og resultat i regnskapsperioden. Både når det gjelder ledelse og styring av offentlig sektor vil det være en klar fordel å innføre periodiserte regnskaper både på regionalt og statlig nivå. Implementering av EPSAS vil ifølge kommisjonen dramatisk redusere risikoen for feil samtidig som det vil bidra til en mer pålitelig europeisk statistikk. En slik implementering vil også gi myndighetene større mulighet til å forebygge finanskriser.

Siden Norge ikke er med i EU, er det uklart hvordan kommisjonens vedtak vil påvirke norske regnskapsregler. Norge rapporterer til den europeiske statistikkmyndigheten Eurostat og vil uansett bli påvirket. Revisorforeningen anbefaler norske myndigheter å involvere seg i det pågående arbeidet og harmonisere norske regnskaper med våre naboland. Begrunnelsene for dette er de samme både for Norge og EU.

Lite troverdig fra Finansdepartementet

Finansdepartementet har beregnet næringslivets besparelser for fem års reduksjon i oppbevaringstiden for regnskapsdokumentasjon til 17,5 millioner pr. år. Bare tull sier Revisorforeningen, NARF og NHO.

Administrerende direktør Per Hanstad i Revisorforeningen uttaler til Finansavisen at beregningene ikke lar seg etterprøve og at de virker svært skjønnsmessige. Han tror de er gjort for å underbygge at Regjeringen ønsker en videreføring av ti års oppbevaringsplikt. Oppbevaringsplikten bør kuttes uavhengig av om besparelsen er 20 eller 200 millioner. Nyttverdien av de siste fem lagringsårene er helt marginal.

Finansdepartementet legger til grunn at fem års kortere oppbevaring av regnskapsdokumentasjon ikke gir gevinst i form av frigitt lagerareal. Begrunnelsen synes å være at dette er areal som bedriften må ha uansett om det brukes til oppbevaring eller ei. Det blir selvfølgelig helt feil, sier Hanstad. NHO, NARF og Revisorforeningen har tidligere, på bakgrunn av undersøkelser rettet mot bedriftene, gjort et overslag over oppbevaringskostnadene og besparelsen ved å redusere oppbevaringstiden til fem år. Beregningen baserer seg på arealkostnaden for en gjennomsnittsbedrift, og anslår en årlig besparelse på 260 millioner kroner. Det er nettopp arealkostnaden som er viktig, sier Hanstad.

Det nye skatteutvalget er oppnevnt

Regjeringen har oppnevnt et offentlig utvalg som skal vurdere selskapsbeskatningen i lys av den internasjonale utviklingen. Utvalget skal ledes av administrerende direktør i Statistisk sentralbyrå, Hans Henrik Scheel. Utvalget skal levere sin innstilling innen 15. oktober 2014.

Revisors adgang til advokaters regnskapsdokumentasjon mv. – advokaters taushetsplikt

Revisorforeningen har fått rapporter fra sine medlemmer om at revisorer som reviderer advokatvirksomheter ikke har fått tilgang til relevant regnskapsdokumentasjon under henvisning til advokaters taushetsplikt. Bakgrunnen er høyesterettsavgjørelser som klargjør at taushetsplikten omfatter timelister og i enkelte tilfeller dokumentasjon for inn- og utbetalinger på klientkonto. For å forebygge unødige diskusjoner mellom den enkelte advokat og revisor, går Advokatforeningen og Revisorforeningen ut med en felles avklaring til våre medlemmer.

Taushetsplikt hindrer ikke revisors adgang

Advokater som driver advokatvirksomhet, har revisjonsplikt etter revisorloven (advokatforskriften § 3a-9). Revisor skal uttale seg særskilt om behandlingen av klientmidler (advokatforskriften § 3a-10). Det innebærer at advokaten skal gi revisor adgang til å foreta de undersøkelsene revisor finner nødvendig, og gi revisor adgang til de opplysningene revisor krever for utførelsen av sitt oppdrag (revisorloven § 5-2 tredje ledd). Advokatens taushetsplikt er ikke til hinder for det.

Advokatforeningen anbefaler sine medlemmer å gi revisor tilgang til alt det revisor anser nødvendig for å gjennomføre en effektiv og fullstendig revisjon.

Revisor er underlagt advokatens taushetsplikt

Revisor som får opplysninger som er omfattet av advokatens taushetsplikt, har samme taushetsplikt som advokaten. Revisor dekkes av taushetsplikt for advokaters hjelpere/medhjelpere i straffeloven § 144, straffeprosessloven § 119 annet ledd og tvisteloven § 22-5 første ledd.

Advokaters taushetsplikt er betydelig strengere enn revisors alminnelige taushetsplikt etter revisorloven. Det innebærer at revisor ikke kan gå videre med informasjon i tilfeller der revisor ellers har opplysningsplikt. Revisor må derfor påse at opplysninger som er omfattet av advokatens taushetsplikt ikke blir gitt:

- Til Finanstilsynet, politiet, skatte- og avgiftsmyndigheter, NAV og andre offentlige myndigheter der disse måtte be om opplysninger og dokumentasjon som revisor ellers har plikt til å gi.

- Overfor retten i en straffesak eller sivil sak (straffeprosessloven § 119 og tvisteloven § 22-5).
- I nummerert brev til styret (revisorloven § 5-4, jf. § 5-2 fjerde ledd). Revisor må da påpeke det aktuelle forholdet uten å røpe taushetsbelagte opplysninger.
- I revisjonsdokumentasjonen (revisorloven § 5-3).
- Til ny revisor etter revisorloven § 7-2.

Hvitvaskingsloven

Advokater har rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven når de bistår eller opptrer på vegne av klienter ved planlegging eller utføring av finansielle transaksjoner eller transaksjoner som gjelder fast eiendom eller gjenstander med verdi over 40 000 kroner (hvitvaskingsloven § 4).

Dette er et prinsipielt viktig unntak fra advokaters taushetsplikt, men selv innenfor dette området har ikke advokater plikt til å rapportere om forhold som de har fått kjennskap til gjennom arbeidet med å fastslå klientens rettsstilling, eller om forhold som de har fått kjennskap til før, under eller etter en rettsak, når de forholdene opplysningene omhandler har direkte tilknytning til rettsvisten.

Dette gjelder også for revisorer som bistår advokater i slikt arbeid (hvitvaskingsloven § 18 annet ledd).

Håndtering av krav om å gi opplysninger

Hvis man som revisor blir kontaktet av en offentlig myndighet eller andre med krav om tilgang til opplysninger eller materiale

tilknyttet en advokat klient, anbefaler Revisorforeningen sine medlemmer å søke råd hos Revisorforeningen eller advokat.

Nærmere om advokatens taushetsplikt

Taushetsplikten er en grunnleggende forutsetning for å drive advokatvirksomhet. Begrunnelsen er at folk skal kunne søke råd fra advokat uten at de skal risikere at de opplysningene som gis skal bli gitt videre.

Advokaters taushetsplikt omfatter forhold som de får kjennskap til i forbindelse med advokatoppdrag. Det gjelder både opplysninger advokaten har fått fra klienten, men også opplysninger advokaten som ledd i et klientforhold innhenter eller får tilgang til på vegne av klienten. Også eksistensen av et klientforhold er undergitt taushetsplikt.

Taushetsplikten omfatter ikke opplysninger som gjelder advokaten eller advokatvirksomheten.

AKTUARBREGNINGER OG TJENESTER

Kollektiv pensjonsforsikring og AFP.
Aktuarberegning av pensjonsforpliktelser utføres av NIA til konkurransedyktige priser. Hurtig leveringstid.

NIA – Nordic Insurance Administration AS

Forskningsparken –Gaustadalleen 21 – 0349 Oslo
Tlf: 22 95 82 70 – Fax: 22 95 82 71 – E-post: nia@aktuar.com